

Universitätsbibliothek Paderborn

Monvmenta Paderbornensia

Ferdinand <II., Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1669

4. Nvnc. Deserta. Iacet. Præclaræ Gloria. Stirpis Vsqve. Recens. Longa.
Posteritate. Viget.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11425

nigera galea promiscuè usis. Ex antiquis literis, & actis de Fürstenbergiorum defenso jure venandi. art. 4. & 5. Ioannes Velde.

4. NVNC. DESERTA. IACET. PRÆCLARÆ
GLORIA. STIRPIS
VSQVE. RECENS. LONGA. POSTERITA-
TE. VIGET.

Bini igitur fratres supra memorati Fridericus, & VVenenmarus numerosam posterorum sobolem procrearunt. Fridericus auctor est *Fürstenbergorum* in Waterlapp, Hollinghoyen, Hörde, Stirpe, & in Livonia. A Wenemaro genus ducunt *Fürstenbergij* in Fürstenberg, Nehem, Senden, & in Geldria. In Wenemari posteris claruerunt Hermannus, & Wilhelmus, Wenemari filius, ac nepos, & Gothardus Wilhelmi filius, Marescallus Westphaliæ, & Satrapa Nehemensis, quam præfecturam An. 1446. Theodoricus Archiepiscopus Coloniensis pro 5000. florenis aureis ipsi oppigneravit, posterique illius possiderunt, usque dum Salentinus Archiepiscopus Coloniensis An. 1570. pignus liberavit; Vxorem habuit Gertrudim de Cronenberg. Vtriusque filij fuere, Philippus Marescallus Caroli Duciis Geldriæ, Jodocus & Philippus milites ordinis Teutonici in Livonia, Antonius, & Wilhelmus Satrapæ Nehemenses, qui postremus è Sophia de Witten conjuge sua suscepit Wilhelnum magnum Magistrum ordinis Teutonici in Livonia, Godefridum Canonicum Rigensem, & Georgium Satrapam Nehemensem, ejus uxor Elisabetha de Gent fuit, & utriusque filius Laurentius, cuius uxor Catharina de Reck ei peperit Jodocum Fürstenbergum in Fürstenberg & Senden, qui è conjuge sua Joanna de Strunckede nullis susceptis liberis, ex Hungaria revertens, ubi legionis equestris legarus, auspiciis Ordinum

circuli Westphalici, Cæsari adversus Turcas militaverat,
 obiit An. 1596. II. Novembr. Viennæ in æde Cathedrali se-
 pultus, stirpis suæ ultimus. Antonij supradicti, & Petronellæ
 Wrede filia Cordula Abbatissam Gesekensem egit. Fürsten-
 bergios in Livonia, & in Hollinghoven ex Waterlapp oriun-
 dos illustrarunt, Otto, fœderati Belgij Ordinum nomine, Ju-
 liaci gubernator, tribus in Hungariam adversus Turcas ex-
 peditionibus clarus, Wenemarus ordinis Teutonici Com-
 mendator Mariæburgi, & Philippus, Gudentius, Georgius,
 & Gothardus milites in Livonia. Inter Fürstenbergios è
 castro Stirpe eminuerunt, Antonius Assessor Spirensis, & Fri-
 dericus Judex aulicus Monasteriensis fratres, & Joannes
 Schönebergius Consiliarius Coloniensis, hujus stemmatis
 postremus, An. 1645. 30. Novemb. Susati extinctus. Antequā
 nunc ad Fürstenbergios in Waterlapp progrediamur, operæ
 precium erit nonnihil referre de Guilielmo Fürstenbergio
 supra memorato ordinis Teutonici in Livonia Magistro, in
 quo principatu Henrico à Galen successit, & Gothardum de
 Ketteler successorem reliquit. *Huic*, ut ait Joannes Horrion
 in Panegyr. Paderborn. lib. 3. cap. 2. due res dissimillimæ egre-
 giam demonstranda virtutis sue difficultatē dedere, Principatus, &
 adversa fortuna. Nam cum florenti etate sacram illam militiam
 administrandam accepisset, in multiplice reip. perturbatione con-
 silijs atque armis integritatem Catholice religionis, dignitatēmque
 Ordinis sartam tectam conservavit. Quod eo fuit difficilius, quod
 cum frequentibus prælijs lacefferetur à Moschis, interea neque vi-
 cinorum dynastiarum dissidia, neque orientes jam tum pestiferæ se-
 ete, res ejus esse quietas sinebant. Vbi vero jam ingrauescente etate,
 post tantam iactationem, portum sibi quasi quendam providit, &
 designato sibi successore in munitam in primis arcem Vellinum se
 contulit

contulit, ut, quod supererat etatis, in honesto otio contereret, ibi vero majus, quam in medio mari, naufragium invenit. Nam anno M. D. LX. cum Moschi magnis copijs in Harriam & Lettoniam se effudissent, tandem cæso Teutonicorum equitum exercitu, exeunte Quintili, Vellinum oppidum, quatefactis vi tormentorum muris, & ignibus in tecta conjectis ceperunt. Arcem verò ipsam, in qua Princeps versabatur, conselerati milites, qui in præsidio erant, paceti corporum suorum, & omnium, quæ efferre possent, incolumitatem nefariè prodiderunt. Quid plura? direptis, quæ in arce erant. Principis opibus, ipsum frustra quiritantem, & fidem eorum appellantem Moschis dedunt. Neque tamen perfidis sua præda diu fruicuit. Nam Moschi recognita spoliatos omnibus, quæ rapuerant, inanes dimiserunt. Princeps ipse captivus ductus in Moscoviam, illustre barbaris patientiæ, & pietatis exemplum fuit. Cum enim templo carceret, in quo Romano ritu sacra fierent, velut quondam Abraham, sub queru Mambre, sic optimus senex statis temporibus, sub quadam arbore Deum colebat. Felicior omnino, qui conservata majorum religione in exilio, & custodia diem suum obiit, ijs, qui, illa repudiata, fumo sotitulos & fluxas opes sibi pepererunt. Ejusdem meminère Balthasar Russovius in Chron. Livoniæ. Joannes Levvenclaius in commentario de Moschorum bellis aduersus finitimos gestis. Paulus Oberbornius in vita Joannis Basilidis M. Moschorum Ducis. David Cythraeus. Iacobus Aug. Thuanus, aliisque. Munsterus in sua Cosmographia pag. 1118. hæc de illo sigillatim. An. 1560. circa festum S. Iacobi obsidebat Moschus Vellinum arcem, & captum ibidem seniorem Magistrum Vilhelmm à Fürstenberg, vincitum catenis mittit in Moscoviam, & in singulas noctes semel catenatum instar ursi producit ad spectaculum, atque extrema inediâ macerat. Unus servorum illius secutus ulero, nolebat à domino suo divelli. An. dein

1564.

1564. Magnus Magister in Germania, totius Ordinis Teutonici nomine, legatos misit in Moscoviam, ingenti nobilium ac famulorum caterva stipatos, & multis donis 3000. scutatorum precium excedentibus instructos, ut Wilhelnum in libertatem vindicaret; quos quidem legatos mense Novembri ab irato Livonibus Moscoviae tyranno auditos, & munera fuisse accepta, sed petitam captivi Principis restitutionem successu caruisse, oculatus testis est Raphaël Barberinus, Mariae Anglorum Reginae in Moscoviam legatus, in sua narratione Italicâ An. 1565. 16. Octobr. Antwerpia ad Comitem Nubarolæ de rebus Moscoviae datâ, & An. 1658. Viterbij editâ. Quæ tanta calamitas, justo Dei judicio, haud dubiè propterea illi accidit, quod Gulielmo Brandenburgico Archiepiscopo Rigeni manus, & vincula injecerit, captumque in arce Caconhusia arcta in custodia habuerit. E tanto igitur, ut ad propositum revertamur, *Fürstenbergiorum* numero, soli hodie superstites *Fürstenbergij* ex Waterlapp divino beneficio adhuc florent vigentes. Quorum primam quidem originem Joannes Velde utcunq; explicuit, posteriorem autem genealogiam morte præceptus non absolvit. Nos in gratiam illustris familiæ, ex antiquis literarum monumentis, Ditmari Molleris tabulis genealogicis, & Ioannis à Berswordt nomenclatore nobilitatis Westphalicæ, eam breviter decerptam posteritati nunc consecramus, quæ contra Boëtiani illius dicti perpetuò meminerit velim.

S I Q VID E S T I N N O B I L I T A T E B O N V M , I D E S S E A R B I T R O R S O L V M , V T I M P O S I T A N O B I L I B V S N E C E S S I V D O V I D E A T V R , N E A M A I O R V M V I R T U T E D E G E N E R E N T .

STEMMA